

บทที่ 5 จ้างทำของ รับขน

1. สัญญาจ้างทำของ

คือ สัญญาที่ผู้รับจ้างตกลงทำการงานสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้กับผู้ว่าจ้าง โดยผู้ว่าจ้างตกลงให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จของงานนั้นสาระสำคัญของสัญญาจ้างทำของคือผลสำเร็จของงานที่จ้าง ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 587 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 587 "อันว่าจ้างทำของนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับจ้าง ตกลงจะทำการงานสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น"

2. หน้าที่ของนายจ้าง

2.1 จ่ายสินจ้างหรือค่าจ้างให้ลูกจ้างตลอดระยะเวลาที่ลูกจ้างทำงานให้โดยนายจ้างต้องจ่ายสินจ้างให้ลูกจ้างตามกำหนดเวลาในสัญญาจ้าง หรือตามจารีตประเพณี ถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ ให้จ่ายเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดจ่ายสินจ้าง

2.2 บอกกล่าวล่วงหน้าในการเลิกสัญญาจ้าง ถ้าสัญญาจ้างแรงงานมิได้กำหนดระยะเวลาการจ้างไว้ นายจ้างจะต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้ลูกจ้างทราบก่อนจะเลิกสัญญาหรือเลิกจ้าง และระยะเวลาในการบอกกล่าวล่วงหน้าให้ถือกำหนดเวลาจ่ายสินจ้างแต่ละคราวเป็นสำคัญ โดยจะต้องบอกให้ลูกจ้างทราบในวันจ่ายสินจ้างหรือก่อนวันจ่ายสินจ้างคราวนี้เพื่อให้ผลเลิกสัญญาเมื่อถึงกำหนดจ่ายสินจ้างคราวถัดไปข้างหน้า ดังนั้นระยะเวลาการบอกกล่าวล่วงหน้าจะยาวนานเท่าใด ก็จะขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการจ่ายสินจ้างแต่ละครั้ง นายจ้างนั้น แต่ถ้าระยะเวลาจ่ายสินจ้างมากกว่า 3 เดือน ก็ให้บอกกล่าวล่วงหน้าเพียง 3 เดือน

อย่างไรก็ตามแต่ถ้าสัญญาจ้างแรงงานนั้นได้กำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอนแล้วนายจ้างก็ไม่ต้องแจ้งหรือบอกกล่าวล่วงหน้าแต่อย่างใด

2.3 ต้องออกไปสำคัญแสดงการทำงาน เมื่อการจ้างแรงงานสิ้นสุดลงไม่ว่าจะสิ้นสุดลงเพราะนายจ้างเป็นฝ่ายเลิกจ้าง หรือลูกจ้างออกจากงานเองนายจ้างต้องออกไปสำคัญ หรือไปรับรองแสดงการทำงานให้แก่ลูกจ้างนั้น ซึ่งใบสำคัญแสดงการทำงานต้องมีข้อความระบุเกี่ยวกับเรื่องที่ลูกจ้างได้ทำงานมานานเท่าไร (วัน เดือน ปี ที่เริ่มทำงาน และออกจากงานเมื่อใด) รวมทั้งงานที่ทำนั้นเป็นอย่างไร (ลักษณะงานของลูกจ้างเป็นงานอะไร)

2.4 ใช้ค่าเดินทางขากลับให้ลูกจ้างถ้านายจ้างไปว่าจ้างลูกจ้างมาจากต่างถิ่น (ต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ) และในการเดินทางเข้ามา นายจ้างต้องออกค่าเดินทางให้ เมื่อการจ้างแรงงานสิ้นสุดลง นายจ้างต้องจ่ายเงินค่าเดินทางขากลับให้ เว้นแต่การจ้างแรงงานสิ้นสุดลงเพราะการกระทำของลูกจ้าง หรือเพราะความผิดของลูกจ้าง ถ้านายจ้างไม่ปฏิบัติต่อลูกจ้างให้ถูกต้องตามหน้าที่ดังที่กล่าวมาแล้วนี้ ลูกจ้างมีสิทธิบอกเลิกสัญญาแล้วเรียกค่าสินไหมทดแทนหากมีความเสียหายอย่างใด ๆ เกิดขึ้นจากการกระทำของนายจ้าง

3. หน้าที่ของลูกจ้าง

3.1 ลูกจ้างต้องทำงานให้นายจ้างด้วยตนเอง โดยจะให้คนอื่นทำงานแทนไม่ได้ ถ้านายจ้างไม่ยินยอม

3.2 ลูกจ้างต้องทำงานให้ปรากฏฝีมือพิเศษตามที่ได้รับรองไว้กับนายจ้าง

3.3 ลูกจ้างต้องไม่ขาดงานโดยไม่มีเหตุอันสมควร

3.4 ลูกจ้างต้องบอกกล่าวล่วงหน้าให้นายจ้างทราบก่อนถึงวันที่ตนจะออกจากงาน หรือไม่ทำงานกับนายจ้างอีกต่อไป

3.5 ลูกจ้างต้องไม่ขัดคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายของนายจ้าง

3.6 ลูกจ้างต้องไม่ละเลยคำสั่งนายจ้างเป็นอาจฉิน

3.7 ลูกจ้างต้องไม่ละทิ้งการทำงานไปเสีย

3.8 ลูกจ้างต้องไม่กระทำความผิดอย่างร้ายแรง

3.9 ลูกจ้างต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ลุล่วงไปโดยถูกต้องและสุจริต

4. ความระงับของสัญญาจ้างแรงงาน

สัญญาจ้างแรงงานระงับไปด้วยสาเหตุต่างๆ ดังนี้

4.1 เมื่อคู่สัญญาตกลงเลิกสัญญา หรือคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกเลิกสัญญา

4.2 นายจ้างตายในกรณีที่สำคัญของสัญญาอยู่ที่นายจ้าง

4.3 ลูกจ้างตาย

4.4 สัญญาจ้างแรงงานระงับเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาจ้าง

สัญญาจ้างทำของ

สัญญาว่าจ้างทำของ คือ สัญญาซึ่งบุคคล หนึ่งเรียกว่า ผู้รับจ้าง ตกลงรับจะทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนสำเร็จให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่า ผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างตกลงจะให้สินจ้างเพื่อผลสำเร็จแห่งการที่ทำนั้น สาระสำคัญของสัญญาจ้างทำของมีดังนี้

1. สัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาต่างตอบแทน กล่าว คือ ผู้รับจ้างจะต้องทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดจนสำเร็จให้แก่ผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างต้อง ให้สินจ้างเพื่อผลงานนั้น ทั้งนี้สินจ้างดังกล่าวอาจเป็นเงินตราหรือทรัพย์สิน อย่างอื่นก็ได้ตามแต่ จะตกลงกัน

2. สัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาที่มุ่งถึงผลสำเร็จของงานที่ทำเป็นสำคัญ กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของสัญญาจ้างทำของ คือ “ผลสำเร็จของงาน” ไม่ใช่ต้องการ เฉพาะแต่แรงงานของผู้รับจ้างเท่านั้น เช่น จ้างก่อสร้างบ้าน ทำเฟอร์นิเจอร์ ติดกระจก ซ่อมหลังคาบ้าน จ้างตัดเสื้อผ้า หรือจ้างว่าความ เมื่อไม่ใช้การจ้างแรงงาน นายจ้าง จึงไม่ต้อง รับผิดชอบร่วมกับลูกจ้างในผลแห่งการละเมิดต่อบุคคลภายนอก ผู้รับจ้างจึงมีอิสระในการทำงาน มากกว่าลูกจ้างในสัญญาจ้างแรงงาน โดยที่ผู้รับจ้างไม่ได้อยู่ในความควบคุม บังคับบัญชาของผู้ว่าจ้าง และผู้ว่าจ้างไม่มีสิทธิจะสั่งงาน หรือบงการผู้รับจ้าง

3. สัญญาจ้างทำของเป็นสัญญาที่ไม่มีแบบ กล่าวคือ สัญญาจ้างทำของเกิดขึ้นโดยการแสดง เจตนาตกลงกัน แม้ด้วยวาจาก็สามารถ พ้องร้องบังคับคดีกันได้ โดยไม่ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือแต่อย่างใด